

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v hlavním líčení konaném dne 24. října 2018 v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Ondřeje Běčáka a přísedících Dagmar Mládkové a Jitky Papiežové

takto:

Obžalovaný

Jindřich CH.,

narozený xxx v xxx, trvale bytem xxx,

je vinen,

že

v blíže nezjištěné době v průběhu letních měsíců roku 2015 v xxx, v rodinném domě číslo xxx, v místě svého trvalého bydliště, ve dvou případech, v časovém odstupu několika dnů, v pokoji své tchýně poškozené Jany Č., nar. xxx, využil jejího vysokého věku a s tím spojené nemožnosti rychle vyhodnotit jeho jednání a proti němu se účinně bránit, v úmyslu vlastního sexuálního uspokojení, strčil do hrudníku poškozené, která v danou chvíli seděla na posteli, v důsledku čehož si tato lehla na záda, v rozporu s její vůlí ji obnažil na spodní polovině těla, roztáhl jí nohy, následně svým ztopořeným pohlavním údem vnikl do její pochvy a vykonal na ní soulož, přičemž tímto svým jednáním poškozené Janě Č. způsobil bezprostředně po tomto činu vznik akutní stresové reakce, která se následně vyprofilovala do obrazu posttraumatické stresové poruchy projevující se znovuvybavováním a znovuprožíváním traumatických vzpomínek, úzkostmi při okolnostech, které připomínají stresový okamžik, poruchami usínání, zhoršenou kvalitou spánku, podrážděností, obtížemi s koncentrací a přehnanými úlekovými reakcemi, které zasáhly do jejího obvyklého

Shodu s prvopisem potvrzuje: Darina Žeravová

způsobu života a přetrvávaly minimálně do 6. 10. 2016,

tedy

jiného donutil k pohlavnímu styku zneužívaje jeho bezbrannosti a spáchal uvedený čin souloží,

čímž spáchal

zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odstavec 1, 2 písmena a) trestního zákoníku.

a za to se odsuzuje

podle § 185 odstavec 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání 4 **(čtyř) let a 6 (šesti) měsíců.**

Podle § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku se pro účely výkonu tohoto trestu

zařazuje

do věznice s ostrahou.

Podle § 228 odstavec 1 trestního řádu je obžalovaný

povinen

zaplatit na nemajetkovou újmu poškozené Janě Č., nar. xxx, bytem xxx, částku **100.000,-Kč.**

Odůvodnění:

1. Na základě dokazování provedeného v hlavním líčení vzal soud za plně prokázané jednání obžalovaného tak, jak je podrobně popsáno výše ve výrokové části tohoto rozsudku.
2. V první řadě je potřeba uvést, že nalézací soud rozhoduje v této věci podruhé, když jeho rozsudek č.j. 35T 4/2017 – 243 ze dne 20.6.2017 byl k odvolání obžalovaného usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13.12.2017 č.j. 1To 67/2017 – 285 zrušen a věc byla vrácena soudu nalézacímu k novému projednání a rozhodnutí. Stručně řečeno, vrchní soud

Shodu s prvopisem potvrzuje: Darina Žeravová

se ztotožnil se závěry krajského soudu, pokud jde o naplnění skutkové podstaty zvlášť závažného zločinu znásilnění podle § 185 odstavec 1, 2 písmeno a) trestního zákoníku, nesouhlasil však se závěrem, že bylo bez důvodných pochybností prokázáno naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty dle § 185 odstavec 3 písmeno c) trestního zákoníku, tedy že v důsledku jednání obžalovaného Jindřicha Ch. vznikla poškozené Janě Č. těžká újma na zdraví. Odvolací soud uložil soudu nalézacímu, aby doplnil dokazování v tomto směru, zejména se zabýval skutečností, zda poškozená Jana Č. byla v důsledku posttraumatické stresové poruchy omezena na běžném způsobu života natolik, aby její poruchu na zdraví bylo možné označit za vážnou ve smyslu ustanovení § 122 odstavec 2 písmeno i) trestního zákoníku. Nalézací soud pokyny soudu odvolacího respektoval, dokazování v rámci možností doplnil.

3. Obžalovaný Jindřich Ch. u hlavního líčení po řádném poučení využil svého práva a nevyprávěl. Krajský soud proto v souladu s ustanovení § 207 odstavec 2 trestního řádu zpracoval protokoly o výslechu obviněného Jindřicha Ch. ze dne 9.9.2016 a 24.2.2017, přičemž v obou případech byl obžalovaný vyslechnut jako obviněný za přítomnosti svého obhájce, po řádném poučení.
4. U výslechu dne 9.9.2016 (č.l. 38-40) obžalovaný uvedl, že se asi před 10 lety se svou tchýní poškozenou Janou Č. dohodli na sexu. Oba bydlí ve stejném rodinném domě, jde o trvalé bydliště obžalovaného. Tehdy došlo k sexu formou dobrovolného pohlavního styku, který byl chtěný z obou stran. Obžalovaný upřesnil, že tehdy souložili, a to asi dvakrát. K dalšímu fyzickému kontaktu sexuálního charakteru došlo mezi obžalovaným a poškozenou v letních měsících roku 2015, kdy obžalovaný po poškozené opakovaně požadoval, aby mu ukázala prsa. Poškozená je někdy ukázala, někdy ne. Obžalovaný na poškozenou nenaléhal. K samotnému skutku popsánému v usnesení o zahájení trestního stíhání obžalovaný uvedl, že je pravdou, že měl se svou tchýní ve dvou případech pohlavní styk, kdy v obou případech přišel do jejího pokoje, a chtěl na ní, aby mu ukázala prsa. Poškozená mu vyhověla, obžalovaný následně přistoupil k její posteli, poškozená si lehla, obžalovaný si sundal kalhoty a trenýrky a došlo mezi nimi k pohlavnímu aktu. Poškozená se svlékla sama, konkrétně si sundala tepláky a kalhotky. Během obou souloží nikdo z nich nic neříkal. Oba věděli, o co jde. Po celou dobu poškozená nekladla žádný odpor, a to ani slovní, ani fyzický. V případě, že by poškozená s pohlavním stykem nesouhlasila, k ničemu by jí obžalovaný nenutil. Obžalovaný potvrdil, že k těmto dvěma pohlavním stykům došlo v létě roku 2015. Následně už poškozená pohlavní styk nechtěla, neměla však nic proti tomu, když se obžalovaný před ní sám opakovaně ukájel. Toto jí nevadilo. Obžalovaný pak popsal své rodinné poměry, kdy uvedl, že od počátku roku 2015 má s manželkou Marií Ch. rozpory, tato se s ním chce rozvést. Manželka si našla jiného muže. To bylo jedním z důvodů, proč obžalovaný vyhledával poškozenou. Trestní oznámení na něj bylo patrně podáno v souvislosti s rozvodem. Jeho manželka je na něj zřejmě naštvaná a chce se jej zbavit. Obžalovaný dodal, že s manželkou Marií Ch. žili intimně i poté, co mu oznámila, že má jiného muže. Pohlavní styk mívali 1-2x za dva měsíce. Poté co se nevěra manželky provalila, mívali pohlavní styk možná ještě častěji. Na přímý dotaz obžalovaný uvedl, že není schopen vysvětlit, proč navštěvoval poškozenou, když s manželkou měl v tu dobu pohlavní styky častěji než v minulosti. Upřesnil, že poškozená po něm pohlavní styk nevyžadovala, v celé záležitosti byl aktivnější obžalovaný. Pokud byla obžalovanému vyslychajícím předestřena svědecká výpověď poškozené Jany Č. ze dne 7.9.2016, obžalovaný uvedl, že popis poškozené není pravdivý. Trval na své verzi. Zdůraznil, že poškozená nedala žádným

způsobem najevo, že by si pohlavní styk nepřála. Nic neřekla, ani žádným způsobem fyzicky nenaznačila. Obžalovaný měl za to, že pohlavní styk byl chtěný od obou partnerů. Poškozená mohla, dle slov obžalovaného, mu klidně sdělit, že jí má dát pokoj nebo, že pohlavní styk nechce. Mohla jej odmítnout fyzicky odtlačení nebo jiným způsobem. Poškozená s pohlavním stykem tiše souhlasila, žádným způsobem nevyjádřila svůj odpor. Dle obžalovaného poškozená mluvit umí, když jej chce odmítnout, je běžně schopna to vyjádřit. Obžalovaný dále dodal, že zdravotní stav poškozené je mu znám. Ví, že má problémy s chůzí, užívá berle, jinak je však na svůj věk celkem fit.

5. Dne 24.2.2017 obžalovaný Jindřich Ch. odkázal na obsah své výpovědi ze dne 9.9.2016, toliko zdůraznil, že poškozená se ani v jednom případě souloži nebránila a odpor nenaznačila slovně ani fyzicky. Obžalovaný trval na tom, že žádného násilí nepoužil, v obou případech došlo k aktu zcela dobrovolně. Pokud by poškozená odmítla, obžalovaný by ji k ničemu nenutil. Obžalovaný ještě zopakoval, že má dojem, že trestní oznámení na něj bylo podáno účelově, aby nebyl probírán pravý důvod rozvodu jeho a manželky, když tím reálným důvodem, je další manželčin partner.
6. V rámci všech tří hlavních líčení při opětovném projednávání věci nalézacím soudem obžalovaný využil svého práva a ve věci nevyprávěl.
7. V trestní věci obžalovaného Jindřicha Ch. byly nejprve vyslechnuty svědkyně poškozená Jana Č., svědkyně Marie Ch. a Eva S. Svědci Josef N. a Anna N. využili svého práva a odmítli ve věci vypovídat s odkazem na příbuzenský vztah k obžalovanému. Krajský soud dle ustanovení § 211 odstavec 3 písmeno c) trestního řádu přečetl protokoly o svědeckých výpovědích těchto svědků z přípravného řízení ze dne 13.3.2017, když pro takový postup byly splněny všechny podmínky.
8. V intencích pokynů odvolacího soudu soud nalézací doplnil dokazování opětovným výslechem svědkyň Marie Ch. a Evy S., výslechem svědků Anny N. a Josefa N., kteří se tentokrát rozhodli nevyužít svého práva a ve věci podat svědeckou výpověď, nově byli vyslechnuti svědci Terezie H., Bohuš Č., Jana B., Jana Ch. a Jindřich Ch. mladší.
9. Svědkyně poškozená Jana Č. u hlavního líčení po řádném poučení uvedla, že od roku 1992 fakticky bydlí se svou dcerou Marií Ch. a jejím manželem obžalovaným Jindřichem Ch. v jednom rodinném domě. Manžel poškozené zemřel již dávno. Zpočátku bylo soužití celkem dobré, následně začal obžalovaný projevovat zájem o prsa poškozené. Svou pozornost vůči poškozené postupně stupňoval. Poškozená popsala několik typických situací, kdy ji obžalovaný pozoroval při vaření, pokoušel se jejich prsou dotýkat apod. Obžalovaný se takto nevhodně začal chovat před cca 10 lety. Poškozená takové chování obžalovanému zpočátku trpěla, aby byl v rodině klid. Pokud totiž poškozená obžalovanému nevyhověla, byl vzteklý a třískal dveřmi. Poškozená Č. popsala, že hádky a spory v rodině nemá ráda, je submisivní typ, kdy bývá raději potichu. Veškeré spory ji psychicky zatěžují. Poškozená obývala samostatný pokoj, do kterého se vcházelo z chodby rodinného domu přes spižírnu. Poškozená se obžalovaného bála, ten se projevoval tak, že často někoho tzv. seřval kvůli nějaké hlouposti a rovněž bouchal dveřmi. Poškozená na takové chování v minulosti nebyla zvyklá, projevy obžalovaného ji konsternovaly. Poškozená Č. popisovala situaci, kdy ji obžalovaný překvapil v minulosti při koupání,

iniciativně k ní přistoupil a začal ji umývat. Umýval ji na celém těle. Následně se podobnou situací snažil znovu navodit a přimět poškozenou, aby se za jeho asistence koupala. Poškozená upřesnila, že na ni samotnou konkrétně obžalovaný vulgárně nebýval, křičel však doma na její dceru. Pokud byla poškozená svědkyně dotazována na obžalovanému vytýkané jednání, uvedla, že k situaci došlo v létě roku 2015, bylo horko. Obžalovaný Jindřich Ch. byl dvakrát u ní v pokoji. Ona byla bezmocná, nedokázala se bránit. Seděla na posteli, obžalovaný té chvíle využil, přistoupil k ní, nejprve chtěl vidět prsa a potom už to „šlo“. Poškozená dodala, že v obou případech byla zcela konsternována. Neměla slov, celá se třepala. V jednu chvíli se chtěla bránit, snažila se vstát, obžalovaný ji však zatlačil zpátky na postel, aby se „dodělal“. Mimo těchto dvou útoků za ní obžalovaný ještě docházel, osahával ji prsa a v jejím pokoji masturboval. Navštívil také její pokoj nahý a dožadoval se, aby jej poškozená uchopila za přirození. Na podlahu si položil ručník a na něm si to dělal. Po druhém nedobrovolném sexuálním styku poškozená vyzvala obžalovaného, aby jí již dal pokoj, s tím, že mu sdělila, že ji zhypnotizoval a už se mu nikdy nepodívá do očí. Obžalovaný ji nějakou dobu klid skutečně dopřál, poškozená tak celou situaci nehlásila. Z projednávání věci měla obavy. V létě roku 2016 však obžalovaný opětovně na poškozené požadoval, aby mu ukázala prsa, poškozená proto dostala velký strach, že se celá situace bude opakovat a svěřila se starší dceři Anně N. Následně dcery podaly na obžalovaného trestní oznámení. Poškozená popsala, že neměla příliš příležitostí se své dceři Marii Ch. svěřit. Ta měla spoustu práce s hospodářstvím, obžalovaný se rovněž staral, aby poškozená se svědkyní Ch. nebyly o samotě pohromadě. Poškozená popisovala, jak obžalovaný poslouchal pod oknem a za dveřmi, pokud již s dcerou rozhovor vedla, obžalovaný jej obvykle přerušil. Pokud jde o samotný pohlavní styk, svědkyně upřesnila, že není schopna popsat, jakým způsobem se dostala do horizontální polohy na posteli. Obžalovaný na ni sahal a ona se cítila zcela bezvládná. Po vyvrcholení obžalovaný odešel od poškozené beze slova. Svědkyně upřesnila, že ležela bezvládná a ztuhlá, cítila se jako hadrová panenka. Obžalovaného se bála, že celá situace zajde tak daleko poškozenou překvapilo. Od počátku prošetřování celé věci již obžalovaný poškozenou neobtěžuje, tu však stresuje pouhá přítomnost obžalovaného doma. Poškozená pak popsala, že trpí problémy se spaním, měla takové nervy, že si musela nechat předepsat prášky. Má stavy, kdy se celá třepe. Svědkyně doplnila, že ji obžalovaný opakovaně vyzýval, aby nikomu nic ohledně jeho aktivity neříkala. V důsledku popsanych potíží musela poškozená navštívit psychiatrickou ambulanci v Jablunkově. Byly jí předepsány léky. Poškozená uzavřela, že když se dceři Anně N. s celou záležitostí svěřovala, netušila, že dcera půjde na policii. Ona sama celou záležitost prostřednictvím trestního řízení řešit nechtěla. Chtěla jen, aby bylo obžalovanému domluveno a ona měla klid.

10. Svědkyně Marie Ch. je manželkou obžalovaného Jindřicha Ch. a dcerou poškozené Jany Č. Svědkyně u hlavního líčení dne 6.8.2017 popsala jejich bytovou situaci tak, že společně s obžalovaným a poškozenou a jejími dvěma dětmi obývají rodinný dům na adrese xxx čp. xxx. Poškozená Jana Č. má samostatně určenou část domu, kdy obývá jednu větší místnost, která jí slouží jako obývací pokoj a ložnice, dále má k dispozici kuchyň, koupelnu a záchod. Vchod do domu je společný, fakticky jde o jednu půlku patra rodinného domu. Rodinný dům nabyla svědkyně za doby trvání manželství společně s obžalovaným Jindřichem Ch., dům společně koupili od bratra svědkyně a švagrové na základě kupní smlouvy. Poškozená Jana Č. nemá k nemovitosti zapsáno věcné břemeno k užívání části domu, část, ve které bydlí má přenechánu z vůle svědkyně a obžalovaného, kdy poškozená je na oba dva v podstatě odkázána. Svědkyně obžalovaného charakterizovala jako vznětlivou a výbušnou povahu, se kterým se na něčem nelze pořádně domluvit a on hned začne křičet. Brali se

v roce 1992, popsané problémy s ním byly od samého začátku. Svědkyně výslovně uvedla, že obžalovaný ji ani nikoho jiného fyzicky nenapadá, jeho projev je však hlučnější, bouchá dveřmi apod. Občas vyjadřuje vulgárně. Pro svědkyně samotnou to však nepředstavovalo podstatný problém, spíše si nerozuměli lidsky. Poškozená Jana Č. si na problémy s obžalovaným, svědkyni nikdy nepostěžovala. Vztahy obžalovaného a poškozené svědkyně považovala za dobré, obžalovaný vždy v případě potřeby odvezl poškozenou např. k lékaři. Svůj vztah s matkou – poškozenou Janou Č. charakterizovala svědkyně jako dobrý, nikoliv však příliš důvěrný. Poškozená byla dle svědkyně prakticky založena osoba, která ráda pracovala v hospodářství, řešily spíše faktické otázky týkající se domácích zvířat. Vzájemně se však neshodovaly, ani svědkyně se poškozené neshodovala se svými problémy s obžalovaným. Ani v době dospívání svědkyně s poškozenou otázky okolo intimních vztahů neprobíraly. Je pravdou, že svědkyně měla již někdy v roce 2015 poznatky od své sestry Anny N., že obžalovaný její matku sexuálně obtěžuje. Tehdy tomu nepřikládala větší význam. V roce 2016 po provalení celé věci s matkou hovořila, poškozená jí popisovala zejména to, že za ní chodil obžalovaný nahý, měl ji vylekat a následně před ní masturbovat. Poškozená nebyla schopna svědkyni sdělit, proč se jí s celou situací neshodila. Svědkyně se domnívá, že se poškozená určitě styděla. Se sestrou Annou N. má poškozená Jana Č. bližší vztah, každý den si telefonují, sestra svědkyně je starší, s poškozenou je důvěrnější. Je pravdou, že pokud by se poškozená svědkyni Marii Ch. svěřila, ona by okamžitě věc řešila a podala by návrh na rozvod. Svědkyně se domnívá, že tohoto řešení se poškozená Jana Č. obávala, chtěla rodinu udržet pohromadě. Proto se jí s celou záležitostí neshodila, nechtěla, aby se rozvedli. Následně, již během projednávání věci, poškozená sdělila svědkyni Ch., že obžalovaného pro způsob jeho chování nenáviděla, pocítovala k němu odpor a jeho chování ji velice obtěžovalo. Svědkyně se vyjádřila, že dle jejího názoru nebylo sexuální chování obžalovaného vůči poškozené chťené, z pohledu poškozené dobrovolné, naopak ji obtěžovalo. Podrobnosti se svědkyně dozvěděla v září roku 2016. Tehdy ji do práce telefonovala svědkyně Anna N. s tím, že obžalovaný opětovně obtěžoval poškozenou, kdy chtěl vidět její prsa. Svědkyně N. sdělila svědkyni Ch., že poškozená Jana Č. měla být obžalovaným vícekrát znásilněná a nyní má poškozená obavy, aby se celá situace neopakovala. Svědkyně Anna N. telefonovala svému manželovi, svědkovi Josefu N. a svědkyni Ch. vyzvedli v práci. Společně jeli do bydliště poškozené a svědkyně Ch., poškozená Jana Č. jejich příjezd nečekala. Poškozená seděla venku v altánu, smála se a byla v pohodě. Poté ji svědkyně Marie Ch. sdělila, že přijeli řešit údajné znásilnění poškozené ze strany obžalovaného. Poškozená byla překvapena tím, že svědkyně tuto skutečnost zná, potvrdila svědkyni, že je to pravdou. Svědkyně Ch. utíkala za obžalovaným, ten se jí k tomu, že měl s její matkou pohlavní styky, přiznal. Poškozená Jana Č. svědkyni na přímý dotaz potvrdila, že byla znásilněná. Podrobnosti popisovala tak, že ji navštívil obžalovaný, stáhl jí kalhoty a kalhotky a že to „vykonal“. Poškozená si nestěžovala, že by jí styk s obžalovaným bolel. V minulosti na poškozená žádná podstatná psychická újma nebyla patrna, nebyla rozhozená, uplakaná, neprojevovala se divně. Poté, co se celá věc provalila, je však na ní již psychická újma patrna. Nejvíce poškozenou stresuje o celé záležitosti veřejně mluvit. Svědkyně popsala zážitek, kdy navštívila s poškozenou Č. probační úřednici, poškozené vyhrkly do očí slzy, nebyla schopna říct ani slovo. Svědkyně vyjádřila přesvědčení, že pokud byla poškozená obžalovaným překvapena, nedokázala se ani bránit. Obžalovaný dle svědkyně není násilník, motivace k popsanému jednání je svědkyni neznáma. Dodala, že s obžalovaným žili běžným intimním životem, pokud po ní obžalovaný pohlavní styk vyžadoval, ona mu vyhověla. Obav poškozené z obžalovaného si svědkyně nevšimla, je však možné, že pokud na poškozenou obžalovaný tzv. „houknul“, takové obavy mohla mít. Poškozená Jana Č. svědkyni nikdy nelhalo, svědkyně si nikdy

nevšimla, že by si něco vymýšlela. Důvod, proč by si poškozená měla celou situaci vymýšlet, svědkyni nenapadá. Naopak, dle svědkyně zřejmě poškozená chtěla udržet celistvost rodiny za každou cenu, sama se obětovala a snášela jednání obžalovaného. Svědkyně Ch., pak popisovala své rodinné poměry, kdy v důsledku hádek s obžalovaným se vzájemně odcizili a ona si pak našla přítele. Poškozená dále svědkyni popisovala, že po roce ji obžalovaný opět začal obtěžovat a požadoval po ní, aby mu ukázala prsa. Poškozená tvrdila, že takto začal obžalovaný své obtěžování i před rokem a ona měla strach, co bude následovat. Proto to už nevydržela a svěřila se. Svědkyně dodala, že poškozené věří, nelhala by. Na druhou stranu však se svědkyně zdráhá uvěřit i jednání obžalovaného. Pokud by se jí nepřiznal, nevěřila by tomu, co je mu vytýkáno. Průběh údajného znásilnění líčila poškozená tak, že ji obžalovaný očaroval. Z jeho jednání však byla poškozená spíše překvapená. Svědkyně vypověděla, že poškozená Jana Č. se neumí hádat, neumí říci ne. Raději si někde v koutku popláče. Není schopna v naznačené situaci říci „vypadni“. Svědkyně dodala, že od okamžiku zahájení trestního stíhání obžalovaného se chování poškozené změnilo. Poškozená nevychází z domu, pokud je v objektu toliko s manželem. V případě, že je doma svědkyně, hovoří s ní poškozená normálně, nepláče. Poškozená někdy spí lépe, někdy hůře. Bolí ji nohy. Pokud již nespí pár nocí, vezme si tabletu. Tu bere proto, aby se mohla alespoň jednou za čas vyspat. Svědkyně vyjádřila domněnku, že poškozená Jana Č. v sobě, své pocity dusí a nedá je najevo.

11. U svého opětovného výsledku při novém projednání věci nalézacím soudem svědkyně Marie Ch. vypověděla, že na vztazích svědkyně poškozené matce se nic nezměnilo. Vidí se s ní každodenně. Svědkyni připadá poškozená v pohodě. Obžalovaný se od nich odstěhoval v březnu 2018, žádná výrazná změna se s poškozenou neudála. Jediná změna spočívá v tom, že poškozená má lepší pocit, když není s obžalovaným v jednom domě v situaci, kdy je svědkyně v práci. Svědkyně uvedla, že na jaře poškozená chodila ven na zahrádku, venku svítí sluníčko a ona je spokojená. Prášky proti úzkostem neužívá. Občas bere prášky na spaní z důvodů bolestí nohou. Svědkyně doplnila, že si vlastně na chování poškozené matky žádných zásadních změn nevšimla už od roku 2015. Proto na její problémy nepřišla. Ona už předtím s obžalovaným komunikovala ohledně nákupu či odvozu k lékaři. Je pravdou, že od roku 2015 už spolu běžně poškozená s obžalovaným nehovořili. Od okamžiku, kdy se celá věc začala prověřovat, se poškozená držela ve svých prostorách. Zamykala se občas, zejména když šla na záchod. Svědkyně potvrdila, že jí obžalovaný platí na dceru výživné. Svědkyně dodala, že s odstupem času lituje, že věc oznámila na policii, nyní již nevěří tomu, co je obžalovanému vytýkáno.
12. Svědkyně Anna N. je rovněž dcerou poškozené Jany Č. K věci uvedla v přípravném řízení, že v den podání trestního oznámení (19.8.2016), jí telefonovala její matka – poškozená Jana Č., že za ní obžalovaný opětovně dochází. Poškozená se jí již dříve, cca před rokem, svěřila, že měla problémy s obžalovaným, kdy ten po ní chtěl vidět prsa a při tom se sám ukájel. Tehdy jí poškozená nesdělila, že mělo dojít až ke znásilnění. Poškozené bylo zjevně trapně, nechtěla příliš hovořit. Poškozená se svědkyni N. svěřila cca 2-3 měsíce poté, co mělo k události dojít. Poškozená se nyní bála toho, že obžalovaný bude své jednání opakovat. Celou situaci popsala poškozená svědkyni tak, že byla sama doma a nemohla se nijak bránit. Obžalovaný ji měl položit na postel a znásilnit. Takovéhoho jednání se měl dopustit dvakrát. Sebe ukájet před poškozenou se měl vícekrát. Poškozená rovněž svěřila svědkyni, že krátce před jejím telefonátem obžalovaný po poškozené opětovně požadoval, aby mu ukázala prsa. Svědkyně zatelefonovala své sestře, svědkyni Marii Ch. a svému manželovi, svědkovi

Josefu N. Svědek N. se svědkyní Ch. pak jeli za poškozenou do xxx. Svědkyně Marie Ch. následně svědkyni N. telefonicky sdělila, že hovořila s obžalovaným a ten přiznal, že měl s poškozenou sex. Měl ale popírat, že by poškozenou znásilnil. Všichni tři se pak odebrali na policii podat trestní oznámení. Svědkyni se v minulosti rovněž svěřila její dcera Dagmar, že se před ní obžalovaný v minulosti obnažoval a požadoval, aby sahala na jeho přirození. Věc se nakonec vyřešila toliko v rodinném kruhu.

13. Při svém opětovném výslechu u hlavního líčení dne 20.2.2018 svědkyně Anna N. uvedla, že trvá na všem, co v přípravném řízení na policii vypověděla. Pokud jde o změny chování poškozené matky od roku 2015, svědkyně poškozenou navštěvovala, jen pokud nebyl obžalovaný doma. Poškozená se bála vycházet na dvůr. Obžalovaný ji strašil tím, že vypustí psa, ze kterého měla strach. Toho psa sice obžalovaný nepustil, ale měla radost z toho, že byla poškozená vystrašená. Poškozená se zamykala, obžalovaný údajně občas zkoušel kliku. Jednou v noci, čas nebyla svědkyně schopna specifikovat, ji kolem 23.30 hodin volala poškozená s tím, že jí obžalovaný vyhrožuje zabitím, poškozená se zapomněla zamknout. Poškozená je stále při smyslech, má ale z obžalovaného obavy, a je ve střehu. V domě je špatná atmosféra, svědkyně uvedla, že nechápe, jak to může snést bývalá manželka obžalovaného a její sestra Marie Ch. Ta má, dle svědkyně strach, že když obžalovaného „zavřou“, nebude jí placeno výživné a nebude mít z čeho žít. Svědkyně matku navštěvuje s frekvencí 2-3 týdny, musí se to sejít tak, že může ona a zároveň je obžalovaný v práci. Jinak si tam svědkyně netroufne. Poškozená bere prášky na spaní, píše jí je pravděpodobně praktický lékař nebo neurolog, k psychiatrice již nechodí. Poškozená uváděla svědkyni, že má na obžalovaného špatné vzpomínky, je jí ale velice nepříjemné se o takových věcech bavit. Za poškozenou chodívala svědkyně Eva S., ta je nyní vážně nemocná. Spíše za ní zajde známá svědkyně H. O obžalovaném a problému s ním se s nimi poškozená určitě nebaví.
14. Svědek Josef N. k věci v přípravném řízení uvedl, že někdy v srpnu roku 2016 telefonovala v odpoledních hodinách jeho manželka, svědkyně Anna N. a požádala jej, aby zajel pro švagrovou svědkyni Marii Ch. do práce a odvezl ji k ní domů do xxx, tak aby nemohla hovořit s obžalovaným. Obžalovaný měl být arogantní a svědkyně Ch. se jej měla bát. Svědkyně N. tehdy sdělila do telefonu, že obžalovaný měl znásilnit její matku, poškozenou Janu Č. a svědek N. měl být v této situaci poškozené a svědkyni Ch. oporou. Po jejich příjezdu seděla poškozená Č. v altánu a krájela chleba, divila se, proč přijeli. Svědkyně Ch. se poškozené na místě vyptávala, co se stalo, poškozená Č. tehdy uvedla, že obžalovaný po ní chtěl, aby sundala tričko. K tomu mělo dojít v dopoledních hodinách. Poškozená vypadala, že žádosti a naléhání obžalovaného psychicky nezvládá. Svědkyně Marie Ch. si šla celou záležitost vyříkat s obžalovaným, vrátila se po 45 minutách a byla zdrcená. Řekla, že je třeba to nahlásit. Svědkyně Ch., pak svědkovi N. sdělila, že se obžalovaný přiznal. Svědek věc chápal tak, že svědkyně Ch. hovoří o přiznání ke znásilnění. Poškozená tehdy nespécifikovala dobu, kdy mělo ke znásilnění dojít. Pokud jde o vztah obžalovaného a svědkyně Marie Ch., svědek uvedl, že se od svatby pořád hádali a v minulosti došlo i k napadení. O tom ví z vyprávění své manželky, svědkyně Anny N. Sám byl svědkem pouze toho, že obžalovaný křičel na děti a choval se hlučně.
15. U hlavního líčení dne 20.2.2018 vypověděl, že tehdy na policii vypovídal pravdu a na tom trvá. Poškozenou spolu s bývalou manželkou navštěvovali v minulosti cca 2x do týdne, od okamžiku prošetřování a řešení jednání obžalovaného frekvence klesla. Naposledy

s poškozenou hovořil před cca 4 měsíci, je to také proto, že se s Annou N. rozvedl. Poškozená se má dobře a těší se pevnému zdraví. Řeší hospodářství, zavařování apod. Výslovně svědek uvedl, že na něj poškozená působí zdravě, na tváři měla úsměv, komunikace s ní byla příjemná. Žádné starosti jí ve tváři nevyčetl.

16. Svědkyně Eva S. je švagrovou poškozené Jany Č. Vypověděla, že se znají od mala, občas si povykládají běžné věci. Poškozená Jana Č. si v minulosti na obžalovaného nestěžovala, až poslední dobou, svědkyně stížnosti časově zařadila na rok a rok a půl zpět. Poškozená si měla stěžovat na obžalovaného, že má kolem domu nepořádek a moc se nestará, popisovala, že doma dělá kravál. Dle svědkyně obžalovaný alkohol příliš nepije, podnapilého jej neviděla. Pokud jde o obtěžování sexuálního charakteru, o tomto povídala poškozená svědkyni až poté, co celou věc začala prověřovat Policie ČR. Svědkyně se poškozené na podrobnosti nevyptávala, nic z ní netahala. Vlastně o celé záležitosti ani nechtěla slyšet, nemohla něco takového pochopit. Svědkyni bylo trapné o celé záležitosti poslouchat. Poškozená jí popisovala, že se na ní obžalovaný dopouštěl nějakých sexuálních praktik, že byla úplně zhyponotizovaná a že byla znásilněná. Svědkyni se nechtělo těmito informacím věřit. Svědkyně připustila, že poškozená jí v minulosti nikdy nelhalo, že jde o čestnou a seriózní ženu. Informace byla pro svědkyni natolik šokující, že následně přestala poškozenou raději navštěvovat. Výslovně uvedla, že raději nechce nic vědět. V minulosti navštěvovala poškozenou poměrně často, od onoho incidentu už ne. Poškozená se svědkyni svěřila, že od popisované události na obžalovaného zanevřela, nyní má k němu odpor.
17. U hlavního líčení dne 12.4.2018 po zrušení věci odvolacím soudem byla svědkyně znovu vyslechnuta, tehdy uvedla, že není schopna uvést nic k eventuálním změnám v chování poškozené od léta roku 2015. Upřesnila, že si jí poškozená jednou postěžovala, a to bylo vše. Za poškozenou moc nechodí, byť je to blízko a je to její švagrová. Bylo by lepší, kdyby se o jednání obžalovaného nedozvěděla. Nepřijde jí, že by se poškozená nějak změnila v chování vůči svědkyni. Poškozená působí v pohodě, myšlení má jasné, dobře slyší, jen nohy jí neslouží. Svědkyně si nepamatuje, zdali si poškozená stěžovala, že od incidentu špatně spí. Poškozená obývá svůj pokoj, z toho vychází ven. Při návštěvách obě seděly venku na pergole. Předmětnou záležitost již spolu neřešily. Svědkyně se nevyptává, není jí příjemné takové věci probírat. Řešily počasí a zdraví. Zda byl v době jejich návštěv obžalovaný doma, svědkyně neví.
18. Svědkyně Terezie H. je sousedkou poškozené Jany Č. Během roku 2017 navštívila poškozenou asi 3x. Svědkyně nemá čas poškozenou navštěvovat, věnuje se své zahradě. Jejich vztah není nijak blízký. O soukromí se nikdy nebavily.
19. Svědek Bohuš Č. je synem poškozené. Matku navštěvuje 1-2x týdně podle možnosti. S poškozenou si v podstatě rozumí, o incidentu s obžalovaným s ní však vůbec nehovoří. Zeptá se jen na zdraví, poškozená zase na vnoučata a manželku svědka. Poškozená si stěžovala na bolest ruky nebo nohou. Žádné změny chování od roku 2015 si u ní nevíš. Poškozená má v domě své prostory, ven si vyjde, když potřebuje. Ohledně obžalovaného se nesvěřuje. Problém s obžalovaným mezi nimi není tématem. Se svědkyní Annou N. se poškozená stýká více, jsou důvěrnější. Svědkyně N. něco naznačovala, svědek uvedl, že si žije svůj život a nechce to vědět. Sám má s dětmi dost problémů. S obžalovaným si věc

nešel vyříkat. Jejich vztahy ochladly v důsledku rozvodu mezi obžalovaným a Marií Ch., tak akorát se pozdraví. Svědek výslovně uvedl, že se do problémů poškozené matky s obžalovaným nepletl, bylo mi to víceméně jedno. Zopakoval, že si v posledních třech letech žádné změny v chování poškozené nevšiml. Pokud vezl poškozenou k psychiatrovi, ta jen krátce konstatovala, že nemůže spát, dále říkala, že si nerozumí s obžalovaným. Nesvěřila se s ničím konkrétním. Uváděla něco ve smyslu, že se na ni obžalovaný špatně dívá, svědek to pochopil tak, že s nenávisí. Nic dalšího nezmínila.

20. Svědkyně Jana B. je vnučkou poškozené Jany Č. a dcerou obžalovaného. Babičku navštěvovala společně se svými dvěma dcerami, jejímu pravnučkami. V minulosti měla poškozená s obžalovaným neutrální vztahy, svědkyni nepřišlo, že by se nenáviděli. Svědkyně se odstěhovala z rodinného domu v xxx koncem roku 2014. Od roku 2015 nezaznamenala svědkyně změnu v chování poškozené. Je pravdou, že od chvíle, kdy věc řeší policie, se poškozená Jana Č. začala zamykat. Na první návštěvě od okamžiku, kdy se svědkyně dozvěděla, co policie řeší, se zajímala o chování babičky, čekala, že bude smutná nebo bude plakat, ale to se nedělo. Svědkyně se o celé záležitosti dozvěděla od Anny N. Poté volala bratrovi Jindřichu Ch. mladšímu, ten ji však uklidňoval, že si ničeho vážného nevšiml. Svědkyně neměla odvahu se poškozené na celou záležitost zeptat, poškozená sama o tom nezačala. Je pravdou, že když obžalovaný ještě v domě bydlel, poškozená vycházela ven, jen když byl v práci. Svědkyně se od poškozené v minulosti dozvěděla, že byla u psychiatra, podrobnosti nezná. Naposledy byla u poškozené na návštěvě týden před hlavním líčením, poškozená vypadala v pohodě, kopala na zahrádce, sadila cibuli. V minulosti obžalovaný poškozenou běžně vozil k lékaři. Cca před 4 roky si matka svědkyně našla přítele, tehdy se s tím svěřila tetě N., a ta jí měla sdělit, že otec svědkyně obtěžuje babičku.
21. Svědek Jindřich Ch. mladší je synem obžalovaného. K poškozené má vztah jako k babičce, má k ní úctu. Babička je velmi pracovitá, pracuje na zahrádce, nesedí doma ani není utrápená. Netrpí depresemi. Na to svědek usuzuje, protože je veselá. Nevidí chodit poškozenou se skloněnou hlavou a plakat. S babičkou komunikuje o hospodářství. Nejvíc jí vadilo, když se prodávala kráva. Po nějaké době museli krávu pořídit, aby byla babička šťastná. Její zdravotní stav je dobrý, jen má problémy s nohama. Ty jí v noci bolí. Celá kauza je u nich doma tabu. Svědek vyjádřil názor, že vše je vykonstruované, za celým procesem stojí svědkyně Anna N. S babičkou se ale svědek nikdy o celé věci nebavil, nepamatují si, že by mu nějak lhala. Otec mu vysvětlil, jak vše bylo. Obžalovaný mu řekl, že to nebyl žádný trestný čin znásilnění, ale že se na sexu domluvili. Svědek si nikdy na poškozené nevšiml, že by měla modřiny nebo byla utrápená. Za vše může Anna N., v minulosti otci vyhrožovala, že ho nějakým způsobem zničí. Obžalovaný asi ležel tetě v žaludku, a když se jí poškozená babička svěřila, že měla s obžalovaným soulož, tak se toho svědkyně chytla. Dle svědka není trestné, když má mladý se starým poměr. V minulosti měla poškozená jen běžné zdravotní problémy, bolely jí nohy před změnou počasí. Nejvíce byla v depresi, když se prodala kráva, to byla opravdu zoufalá. Na nákupy a k lékaři vozil babičku vždy ten, kdo měl volno a komu to pracovní doba dovolila. Naposledy vezl poškozenou k lékaři obžalovaný těsně předtím, než se případ začal projednávat. Obžalovaný zavedl poškozené do jejich místností novou elektrinu, rozvody vody apod.
22. Krajský soud dále provedl dokazování výslechy znalců u hlavního líčení, event. přečtením

znaleckých posudků dle ustanovení § 211 odstavec 5 trestního řádu.

23. Za účelem vyšetření a posouzení duševního stavu poškozené, svědkyně Jany Č. byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, a to znalkyněmi MUDr. Barbarou Kubínovou, se specializací gerontopsychiatrie a PhDr. Renátou Koláčkovou se specializací klinická psychologie. Obě znalkyně byly u hlavního líčení vyslechnuty, kdy MUDr. Barbara Kubínová uvedla, že v době znaleckého vyšetření trpěla posuzovaná poškozená Jana Č. duševní poruchou, která se nazývá posttraumatická stresová porucha. Tato porucha se rozvinula v důsledku jednání obžalovaného. Porucha se projevuje depresivní symptomatickou a úzkostnou tenzí. Dále se projevuje tím, že si poškozená stále vybavuje inkriminovanou událost, tzv. flashbaky, poruchami spánku s potížemi s usínáním a s udržením kvality spánku, úlekovými reakcemi a vyhýbání se situacím, které připomínají inkriminovaný čin. Obecně se posttraumatická stresová porucha typicky rozvíjí u znásilněných osob. Posuzovaná poškozená je seniorka ve věku xxx let, ovdovělá, takže dispozice pro rozvoj této poruchy jsou u ní větší než u zbytku populace. Poškozená netrpěla demencí. Její kognitivní funkce byly vzhledem k věku velmi dobré a nikdy se psychiatricky neléčila. Netrpěla tedy afektivní poruchou, psychotickou poruchou ani jinou speciálně psychiatricky diagnostikovanou poruchou. Do doby popisovaného jednání nebyla psychiatricky léčena. Myšlení poškozené je koherentní, bez bludných obsahů. Nejednalo se o bludnou poruchu nebo jinou psychózu. Kromě popsané posttraumatické stresové poruchy trpěla poškozená, v době obžalovanému vytýkaného jednání, chronickou artrózou nosných kloubů. Chodila o berlích. Její mobilita byla významně omezena. Pro tuto bolestivou poruchu užívala léky proti bolesti, konkrétně Tramal. Léčena byla taktéž pro ischemickou chorobu srdeční. Dále byla léčena pro poruchu štítné žlázy, kdy užívala Euthirox. Léčena byla rovněž pro cukrovku. Zdravotní stav poškozené po tělesné stránce byl před obžalovanému vytýkaným jednáním prakticky stejný, jako po něm. K žádnému zranění nedošlo. Poškozená byla během znaleckého vyšetření společenská a klidná. Při otázkách na anamnézu a otázkách neutrálních se chovala věcně, byla schopna srozumitelně správně gramaticky odpovídat. V momentě, kdy byla tázána na jednání obžalovaného, stala se nervózní, úzkostnou a měla sklony k plačtivosti. Přesto však byla poškozená schopna věcně se k incidentům s obžalovaným vyjádřit. Byla schopna popsat realitu tak, jak se stala. Byla schopna popsat srozumitelně a validně anamnestická data, popsat své stavy, svá hnutí myslí, svou nervozitu, vegetativní projevy, které tuto nervozitu doprovázely a také strach a obavy. Popsala rovněž svůj pocit bezmoci. Stejně tak byla schopna poškozená popsat typické skutečnosti pro posttraumatickou stresovou poruchu, tedy vyhýbání se situaci, která jí stresuje. Poškozená popsala, že pokud došlo s cca ročním odstupem po obžalovanému vytýkaného jednání k obdobným projevům z jeho strany, znervózňela, bála se opakování jeho jednání, a proto se svěřila i příbuzným. Poškozená potvrdila, že v posledních dvou letech měla z důvodu nervozity potíže s usínáním, nekvalitním spánkem. Musela požádat lékařku o napsání uklidňujících léků. Šlo o preparát Neuron. Pokud jde o samotné, obžalovanému vytýkané jednání, při znaleckém vyšetření popsala poškozená svůj stav bezmocnosti a neschopnost se bránit. Uvedla, že měla z obžalovaného strach, popisovala jej jako agresora, jako člověka, který křičí a bouchá dveřmi a podobně. Popisovala se jako neschopnou fyzické obrany, ochromenou. K výslovnému dotazu znalkyně uvedla, že pro osobu věku poškozené a rovněž osobu v jejím zdravotním stavu je zcela běžné, že není schopna projevit výslovný odpor vůči jednání, které si nepřeje. Jde o jev, který není výjimečný. Pokud je nějaká osoba stará, ustrašená a téměř imobilní, navíc submisivní povahy, je dle znalkyně zcela běžné, že není schopna jednoznačně projevit svůj odpor. K výslovnému dotazu znalkyně taktéž připustila,

že k rozvoji posttraumatické stresové poruchy mohlo stejně dobře dojít v důsledku veřejného projednávání pro poškozenou takto citlivé věci, samotné jednání obžalovaného však bylo pro poškozenou natolik traumatizující, že bylo s to posttraumatickou stresovou poruchu vyvolat. Znalkyně dodala, že dle výpovědi poškozené u znaleckého vyšetření měla poškozená stavy úzkosti, strachu a beznaděje, stejně tak jako další příznaky posttraumatické stresové poruchy předtím, než bylo jejími příbuznými učiněno trestní oznámení. Psychiatrickou péči nevyhledala, neboť u žen jejího typu to není běžné. Znalkyně MUDr. Kubínová dodala, že u posttraumatické stresové poruchy je typický stav, kdy postižený se uzavírá a nenavazuje sociální kontakty, hlavně před blízkými. Taková oběť je schopna vynaložit velké množství emoční práce na to, aby příznaky nebo svůj aktuální duševní stav skryla, stydí se za celou situaci, klade si za vinu, že tomu nezabránila. Zároveň lze konstatovat, že důstojnost a sebevědomí oběti je natolik narušeno, že se to oběť snaží obvykle překompenzovat. Poškozená je silnou osobností v tomto směru, byla takového popsaného chování schopna. Pokud jde o vyjádření odporu, poškozená byla submisivní povahy, bála se agresora a tak se mu pravděpodobně poddala. Pokud svůj pocit poškozená popisuje v tom smyslu, že byla zhypnotizována či očarovaná, jedná se o její vyjádření stavu konsternace. Jde o zamrznutí, neschopnost pohybu a neschopnost klást odpor. Takový stav je u oběti podobného věku a zdravotního stavu běžný, nejde o nic mimořádného. Délku léčení posttraumatické stresové poruchy nelze odhadnout, je i určitá pravděpodobnost, že k jejímu vyléčení nedojde. Pokud jde o terapii, ta spočívá v kognitivně behaviorální terapii, což zahrnuje nejméně osm až šestnáct setkání s terapeutem a podpůrnou léčbu antidepressivy. Taková léčba trvá nejméně jeden rok, kdy významnější efekt lze čekat po cca dvou měsících.

24. Znalkyně PhDr. Renata Koláčková u hlavního líčení uvedla, že osobnost posuzované poškozené Jany Č. se nachází ve vývojovém stádiu stárnutí. Jde o seniorku, která žije stabilním způsobem života, je praktického zaměření. Je přiměřeně vitální s omezením hybnosti na základě somatického stavu. Involuční proces se projevuje jen v lehkém oslabení některých schopností, nebyly u poškozené zjištěny žádné projevy demence. Její intelekt je v rámci normy, její kontakt s realitou je zachován. Zřejmá je menší flexibilita a diskrétní organické fenomény na podkladě stárnutí. Její osobnostní profil ukazuje obraz konvenční osobnosti s klidným temperamentem, submisivitou a s aktuálně vyšší mírou psychického distresu s negativním dopadem na obvyklou duševní rovnováhu. Poškozená je spíše introvertně naladěna, její vztah k lidem je však obecně pozitivní a vstřícný. Aktuálně je více izolována i v rámci svého životního stylu, orientována na kontakt s rodinou. Poškozená se jevila výrazně podřídivá a submisivní s nedostatkem rozhodností. Spíše se snaží vyhovět a vyjít druhým vstříc. Není konfrontační. V situacích interpersonální zátěže má poškozená spíše sklon k vyhýbavému chování. Ustupuje i za cenu sebepotlačení a sebezapření. Její emoční složka vykazuje zvýšenou senzitivitu, afektivně je stabilizována, avšak obvyklá duševní rovnováha je negativně ovlivněna prožívaným distresem. Emoční prožívání prošetřované události je u poškozené nepříjemné, depresivně zbarvené s vyšší pohotovostí k úzkosti a zvýrazněnou vnitřní tenzí. Oblast jejího prožívání je zatížena smutkem, pesimismem, podrážděností, neklidem. Poškozená prožívá pocity studu a závažné ztráty důstojnosti a bezmocnosti. Sama poškozená k sobě je zvýše sebekritická, má sklon se obviňovat za nedostatek asertivního sebeprosazení. Poškozená se obviňuje za nerozhodnost. Nebyla zjištěna u poškozené žádná tendence pozitivní sebereprezentace. Identifikuje se s obecnými sociálními a morálními normami. Poškozená je osobností s nenarušenými kognitivními schopnostmi. Byla u ní shledána schopnost vnímat realitu, pamatovat si události vcelku v jednotlivostech a také je reprodukovat. Uchované

vzpomínky si poškozená dokáže vybavit a reprodukovat tak, jak si je zapamatovala a jak je ochotna o nich vypovídat. Znalkyně vyloučila u poškozené omyly v důsledku nesprávného vnímání myšlení nebo paměti. Její výpověď pak charakterizovala jako výpověď, která nese znaky prožitého. Její sdělení lze považovat za reprodukci skutečně prožitých událostí a z psychologického hlediska splňuje výpověď posuzovaná kritéria věrohodnosti. Psychologickým vyšetřením znalkyně nezjistila žádné sklony k vymyšlení nebo záměrnému zkreslování informací. Poškozená je sdílná, nemá sklon informace blokovat, její výpověď však provází přirozený stud. Poškozená není osobností akcentovanou, histriónskou. Nebyly u ní zjištěny žádné sklony k patologické lhavosti. Ve vztahu k obžalovanému poškozená má méně diferencovaný vztah, prožívá v něm spíše obavný respekt. Dostala-li se poškozená do zátěžové situace, především v kontaktu s dominantně se projevující osobou, sama zaujímá významně submisivní roli s nedostatkem zdrojů ke zvládnání takové zátěžové situace. Poškozené schází rozhodnost a elementární schopnost asertivity. Obvykle ustupuje a podřizuje se i za cenu sebezapření. Znalkyně jí vysvětlila, že projednávaná situace byla pro poškozenou vrcholně nepřijemná, zátěžová a nezvyklá. Oblast sexuality byla pro poškozenou velice citlivá. Chováním obžalovaného byla poškozená zaskočena, nevěděla si s ním rady a nevěděla jak se účinně bránit. Podvolení se obžalovanému lze považovat v popsané situaci za obrannou reakci poškozené. Ke srovnání dvou popsaných pohlavních styků a opakovaně praktikované masturbace obžalovaného před poškozenou, znalkyně uvedla, že situace pohlavního styku byla natolik hrubým zásahem do sexuální intimity poškozené, že ostatní projevy chování obžalovaného pro ni byly mnohem snesitelnější. Sexuální motiv ze strany poškozené nebyl zjištěn.

25. Za účelem objektivizace zdravotního stavu poškozené Jany Č. ve druhé polovině roku 2018, porovnání jeho vývoje s okamžikem zpracování znaleckého posudku shora, tedy ke dni 1.11.2016, byly znalkyně požádány o zpracování doplňku znaleckého posudku, přičemž zároveň měly posoudit vývoj příznaků předtím diagnostikované posttraumatické stresové poruchy. Znalkyně znovu vyšetřily poškozenou Janu Č., která byla k vyšetření přivezena příbuznými, a konstatovaly, že u poškozené se neprojevuje bludná produkce, její myšlení je koherentní, bez bludných obsahů. Netrpí psychotickou poruchou, kognitivní úroveň poškozené je vzhledem k jejímu věku velmi dobrá, nejsou u ní příznaky demence. Při vyšetření se projevila pouze její afektivní labilita a sklon k plačtivosti, zejména při starostech o vnuka. Oproti stavu ze dne 1.11.2016 byla poškozená shledána klidnější, vyrovnanější, nebylo u ní přítomno sebeobviňování a znovuprožívání událostí se projevovala pouze v souvislosti se znaleckým vyšetřením, které ji přinutilo opět vzpomínat a hovořit o obžalovaném. Významnější poruchy nálady nebyly zjištěny, stejně tak nebyly přítomny závažnější poruchy spánku, úzkost či úlekové reakce. Znalkyně uzavřely, že vlivem vymizení stresoru (obžalovaného) postupně její posttraumatická stresová porucha odezněla. Nyní je klidná, uklidnily se i vztahy v rodině. Poškozená již nemá obavy z budoucnosti.
26. Za účelem vyšetření a posouzení duševního stavu obžalovaného Jindřicha Ch. byl zpracován znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, sexuologie znalcem MUDr. Karlem Kunčarem. Znalec konstatoval, že obžalovaný netrpí ani netrpěl duševní poruchou, závislostí na návykových látkách nebo alkoholu či sexuální deviací. V době páchání mu vytýkaného jednání netrpěl taktéž duševní poruchou, závislostí na návykových látkách či sexuální deviací. Jeho rozpoznávací i ovládací schopnosti byly zachovalé a nenarušené. Pobyt obžalovaného na svobodě není nebezpečný. Znalec dodal,

že lidská sexualita má mnoho podob a do širší normy spadá i řada neobvyklých aktivit. U obžalovaného nemá pro jeho chování znalec jednoznačné a racionální vysvětlení, spekulovat by se dalo toliko o snaze po ozvláštňení sexuality či tendenci k novým typům zážitků. Chování obžalovaného je možno označit za jistý posun v sexualitě, který ale nenaplnjuje známky sexuální deviace.

27. Ve věci byl rovněž přibrán znalec z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství MUDr. Igor Dvořáček, PhD., který zpracoval znalecký posudek a konstatoval, že poškozená Jana Č. je osobou s dlouhodobými potížemi kloubního aparátu a páteře (generalizovaná osteoartróza, polyatralgie), která se pohybuje za pomoci francouzských holí. Poškozená je v trvalé péči revmatologa pro revmatoidní artritidu. Dlouhodobě se léčí pro močovou inkontinenci a chronickou žilní insuficienci. Pokud jde o otázky, zda se byla poškozená Č. schopna, vzhledem ke svému věku, fyzické predispozici a zdravotním problémům, bránit jednání obžalovaného, znalec nebyl schopen odpovědět. Uvedl, že obecně záleží na věku oběti, jejím momentálním fyzickým a psychickým rozpoložení a zdravotním stavu v době útoku.

28. Dokazování bylo dále doplněno listinnými důkazy, ze kterých byly zjištěny následující okolnosti:

- protokol o ohledání místa činu s fotodokumentací (č.l. 17-23) – v protokole je podrobně popsáno a fotografiemi zadokumentováno místo činu, tedy rodinný dům v xxx č.p. xxx, ve kterém žijí poškozená a obžalovaný, zejména pak část domu, kterou má pro obývání vyhrazeno poškozená Jana Č., patrně je rozmístění nábytku v pokoji poškozené, včetně postele, přiložen je také plánek místnosti,

- lékařská zpráva (č.l. 104) – zpráva vyhotovena praktickou lékařkou poškozené Jany Č. ohledně jejího zdravotního stavu, konstatuje, že poškozená léta trpí kloubními a vertebrogenními potížemi, kdy je trvale v péči revmatologické ambulance, samotná poškozená u praktické lékařky již několik let sama nebyla, pro léky dochází její dcera, diagnostikována je u ní generalizována osteoartróza, revmatoidní artritida, rozsáhlé varixy na dolních končetinách, močová inkontinence,

- zpráva o spolupráci s obětí (č.l. 189) – zpráva vypracována probační úřednicí PMS ČR, ta konstatovala, že poškozenou navštívila v rámci spolupráce PMS v místě bydliště, nyní před hlavním líčením se dostavila do střediska PMS, probační úřednice konstatovala, že je zřejmé, že jednání obžalovaného na poškozenou mělo velmi negativní dopad, během konzultace poškozená velmi často plakala, sepsat prohlášení oběti odmítla, když se k trestné činnosti nechce vracet,

- lékařská zpráva psychiatra (č.l. 218-219) – z této vyplývá, že poškozená se dostavila dne 8.12.2016 do ordinace MUDr. Michaely Š. v Jablunkově, lékařka diagnostikovala u poškozené organickou emoční labilitu, projevovala se emoční labilitou a involučně sníženou frustrační tolerancí, zjištěná anxiózní reaktivita na stresující faktory (tenzní soužití se zetěm),

- podstatný obsah spisu Okresního soudu ve Frýdku – Místku, sp. zn. 0 Nc 9467/2016 – návrhem na svěřeni nezletilé dcery do péče matky ze dne 13.10.2016 se svědkyně Marie Ch. domáhala svěřeni nezletilé P. Ch. na dobu do rozvodu a po rozvodu manželství do výchovy a péče, zároveň mělo být obžalovanému stanoveno výživné v částce 2.500,- Kč měsíčně, ve spise je zpráva Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MÚ Jablunkov, ve zprávě jsou popsány poměry v rodině, vyplývá,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Darina Žeravová

že mezi obžalovaným a svědkyní Marií Ch. docházelo ke konfliktním situacím v podobě slovních rozepří.

29. Výše uvedené důkazy soud hodnotil jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech, dospěl k závěru, že výše popsané jednání obžalovaného Jindřicha Ch. bylo prokázáno způsobem vylučujícím jakékoli pochybnosti. Soud má za to, že ke shora učiněným závěrům o skutkovém stavu byly provedeny všechny dostupné a nutné důkazy. Žádné další důkazní návrhy nebyly procesními stranami vzneseny. Zde je na místě zdůraznit, že dokazování bylo doplněno v intencích pokynů odvolacího soudu. Na základních skutkových okolnostech celé věci se ničeho nezměnilo.
30. Bylo zjištěno, že obžalovaný od roku 1992 bydlí v obci xxx, v rodinném domě čp. xxx, společně se svou manželkou Marií Ch., dětmi a tchýní – poškozenou Janou Č., nar. xxx. Již před cca 10 lety začal poměrně intenzivně projevoval sexuálně motivovaný zájem o prsy poškozené. Nejprve je začal pozorovat, poté se jich letmo dotýkat, vyhledávat kontakt. Celá situace vygradovala během roku 2015, kdy obžalovaný navštěvoval poškozenou v jejím pokoji, který užívala ve společně obývaném rodinném domě, před poškozenou se obnažoval, masturboval do vyvrcholení a vyzýval ji, aby se dotýkala jeho pohlavního údu. V průběhu letních měsíců roku 2015, kdy přesněji ani obžalovaný ani poškozená Č. nebyli schopni ten okamžik časově zařadit, vykonal obžalovaný na poškozené dva pohlavní styky formou soulože. Poškozená v obou případech seděla na posteli, obžalovaný k ní přistoupil, strčil do ní, takže se ocitla v horizontální poloze, obnažil ji na spodní polovině těla a po roztažení jejích nohou na ní vykonal soulož.
31. Tyto skutečnosti shodně popsali obžalovaný s poškozenou Janou Č., nikdo další těmto událostem přítomen nebyl. Na čem se obžalovaný s poškozenou neshodli, je společná vůle uskutečnit pohlavní styk, případně jeho dobrovolnost. Obžalovaný potvrdil, že s poškozenou Janou Č. dvakrát v létě roku 2015 souložil, žádného násilí nepoužil, k aktu došlo zcela dobrovolně. Poškozenou k ničemu nenutil. Oproti tomu poškozená Jana Č. uváděla, že z obžalovaného měla respekt až strach, neboť ona sama je submisivní typ, klidná povaha, nesnáší hádky a „kravály“. Z počátku chování obžalovaného trpěla, aby byl v rodině klid. Navíc hlučné a agresivní projevy obžalovaného ji konsternovaly. Ke dvěma souložím uvedla, že obžalovaný vstoupil k ní do pokoje v situaci, že ona seděla na lůžku. V obou případech k ní přistoupil, chtěl vidět její prsa. Následně se ocitla vleže na posteli, ani nevěděla jak. Cítila se bezvládná, výslovně stav popsala tak, že cítila jako hadrová panenka, celá ztuhlá. Neměla slov, celá se třásla. Měla pocit, že ji obžalovaný zhypnotizoval. Uváděla, že se nebyla schopna jednání obžalovaného bránit, v jednom případě se snažila vstát, obžalovaný ji ale přitlačil zpět na postel, aby mohl vyvrcholit. Po druhém pohlavním styku jej požádala, aby jí už dal pokoj a obžalovaný to cca 1 rok respektoval.
32. V důsledku jednání obžalovaného u poškozené Jany Č. vznikla bezprostřední akutní stresová reakce, která se následně vyprofilovala do obrazu posttraumatické stresové poruchy s projevy popsanými ve výroku shora.
33. Po důkladném zvážení důkazní situace dospěl krajský soud k závěru, že je na místě uvěřit výpovědi svědkyně poškozené Jany Č., která je navíc podporována dalšími důkazy, naopak tvrzení obžalovaného o vzájemném konsenzu na uskutečněných pohlavních stycích

odmítnout. Obecně krajský soud konstatuje, že svědkyně Jana Č. vypovídala logicky, její výpověď se jeví věrohodnou a soud nezjistil žádných skutečností, které by svědčily pro motivaci poškozené svědkyně obžalovanému uškodit. Naopak, z přístupu poškozené, která váhala být se jen svěřit nejbližším příbuzným, dokud se pro ni situace nestala zcela neúnosnou, číší snaha obžalovaného uchránit přísnějšího potrestání a jen zajistit, že své jednání vůči ní nebude opakovat. Svědkyně Marie Ch. a Anna N., dcery poškozené potvrdily, že se jim poškozená svěřila, že byla obžalovaným obtěžována a nakonec znásilněná, obě uvedly, že poškozené věří. Poškozená jim nikdy nelhala. Je pravdou, že svědkyni Marii Ch. se poškozená svěřila až poté, co se věc začala projednávat na podnět Anny N., sama poškozená však uvedla, že s Marií Ch., která byla výrazně mladší než Anna N., neměla příliš důvěrný vztah a řešila s ní spíše praktické věci okolo hospodářství. V tomto směru lze chování poškozené rozumět. Poškozená je starší osobou, která žila odkázána na pomoc svých příbuzných (mj. obžalovaného) na vesnici, kde stále převažují jisté stereotypy uvažování sousedů, třeba v tom smyslu, že oběť znásilnění se stále dopouští něčeho nemravného, čemu mohla předejít. Z posudku znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví soudního lékařství, specializace klinická psychologie PhDr. Koláčkové vyplynulo, že po provedeném vyšetření znalkyně charakterizuje výpověď poškozené jako popis skutečně prožitých událostí, kdy výpověď poškozené splňuje kritéria věrohodnosti z psychologického hlediska. Žádné sklony patologické lhavosti zjištěny nebyly, znalkyně vyloučila i event. omyly poškozené v důsledku nesprávného vnímání, myšlení nebo paměti. Krajský soud utvrdila v přesvědčení o věrohodnosti poškozené rovněž vyjádření všech ostatních svědků, kteří označili poškozenou za seriózní a důvěryhodnou osobu, která si nikdy nic nevymýšlela a od řešení této záležitosti trestně právními prostředky i odrazovala. Naopak obhajobu obžalovaného ve smyslu, že na pohlavních stykách byl s poškozenou dohodnut, byť ne výslovně, považuje krajský soud za zjevně účelovou, mající odvrátit pro něj nepříznivé následky protiprávního jednání. Krajský soud vyslyšel poškozenou, stejně tak má k dispozici informace o jejím zdravotním stavu. Je zjevné, že představa, že poškozená mohla mít jakýkoliv zájem na uskutečňování sexuálních kontaktů s obžalovaným či kýmkoliv jiným, nemůže mít reálný základ. V první řadě je na místě poukázat na specifické zdravotní problémy poškozené, nemluvě o tom, že v případě vyžádaného či jen lhostejně přijímaného jednání obžalovaného by poškozená jen stěží byla zasažena akutní stresovou reakcí, která následně profilovala do obrazu posttraumatické stresové poruchy.

34. Ze shora uvedeného je tedy zřejmé, že k pohlavním stykům - souložím s obžalovaným ze strany poškozené nedošlo dobrovolně, a že tedy k nim musela být ze strany obžalovaného donucena či obžalovaný musel zneužít její bezbrannosti. Po zvážení této otázky se krajský soud nakonec přiklonil k názoru, že stav poškozené v době bezprostředně předcházející dvěma popsáním souložím a rovněž během nich, byl stavem bezbrannosti. Nebylo totiž prokázáno, že by obžalovaný nutil poškozenou Janu Č. k souložím násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí. Tuto skutečnost netvrdila ani poškozená, byť popisovala, že jí obžalovaný na postel povalil, a že se v jednom případě snažila z postele zvednout, kdy obžalovaný ji přitlačil zpět. Naopak opakovaně popisovala stav, kdy se cítila před a během pohlavních styků bezmocná, konsternovaná. Výslovně uvedla, že se cítila jako „hadrová panenka“, jen se celá chvěla. Za této situace obžalovaný násilím vůči poškozené ani užít nemusel. Znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace gerontopsychiatrie MUDr. Kubínová konstatovala, že pro osobu typu poškozené v jejím zdravotním stavu je zcela běžné, že není schopna projevit výslovný odpor vůči jednání,

kteří si nepřeje. Je typické, že osoba stará, ustrašená a téměř imobilní, navíc submisivní povahy odpor není schopna projevit.

35. Pojem bezbrannosti ve smyslu § 185 trestního zákoníku je všeobecně vykládán jako takový stav oběti, ve kterém tato není schopna vzhledem k okolnostem projevit svou vůli, pokud jde o pohlavní styk s pachatelem, popř. ve kterém není schopna klást jeho jednání odpor. Krajský soud se ztotožňuje s názorem státní zástupkyně, že poškozená ve věku xxx let nebyla schopna s ohledem na svou omezenou hybnost a tehdejší psychický stav vzdorovat jednání obžalovaného. Tuto skutečnost potvrzují i obě znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, jak je podrobně rozvedeno shora. Zde je na místě poznamenat, že bezbrannost není jen absolutní, kdy oběť je celkově odevzdaná pachateli, bez jakýchkoliv známek vlastní vůle či schopnosti na požadavky pachatele reagovat, neboť vůbec nevnímá (bezvědomí, silná podnapilost, umělý spánek, silná intoxikace), ale ve stavu bezbrannosti se nacházejí i osoby, které okolní svět vnímají, avšak jejich duševní či rozumové schopnosti nejsou na takové úrovni nebo takového stavu, aby dokázaly situaci přiléhavě ve všech souvislostech vyhodnotit a zejména na ni logicky a účinně reagovat. Tak se často děje u osob nemocných, trpících duševní chorobou apod. Zde se jedná o bezbrannost psychickou. Oběť se však může nacházet i ve stavu, kdy je bezbranná proto, že ač ví, co se s ní děje, není schopna se vůbec, anebo účinně bránit, přestože by tak učinit chtěla. V takovém stavu bezbrannosti je mj. osoba s fyzickou vadou omezující její hybnost, osoba upoutaná na lůžku nebo vozíku, osoba ochrnutá, vysílená nemocí nebo přestárlá. Jde tedy o stav, kdy oběť není schopna vzdorovat nepřijatelnému chování pachatele pro nedostatek tělesných sil a schopností. Taková osoba je fyzicky bezbranná, přičemž tento fyzický stav může způsobovat bezbrannost psychickou (dále viz Komentář k trestnímu zákoníku C.H.Beck, § 185 odstavec 1, bod 7). O zneužití bezbrannosti půjde tehdy, pokud pachatel tuto skutečnost zná a využije ji k dosažení svých cílů. V nyní projednávané trestní věci byl fyzicky i psychicky stav poškozené Jany Č. k obžalovanému Jindřichu Ch. velmi dobře znám. Dlouhá léta spolu žili ve společné domácnosti. Obžalovaný věděl, že poškozená je submisivní osobou, která nemá ráda konflikty a pro zachování klidu v rodině je ochotna strpět i jeho zcela nepřipadné chování. Z výpovědi poškozené vyplývá, že ve vztahu k ní udržoval napjatou atmosféru, v případě, že se snažila nevyhovět jeho obtěžujícím návrhům, tloukl např. dveřmi. Své útoky vůči poškozené vygradoval až k jednání popsanému ve výroku rozsudku. V důsledku jednání obžalovaného pak u poškozené Jany Č. vznikla akutní stresová reakce, která se následně vyprofilovala do obrazu posttraumatické stresové poruchy se všemi typickými projevy jako znovuprožívání traumatických vzpomínek, úzkostné projevy, poruchy spánku a jeho zhoršená kvalita. Znalkyně z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace gerontopsychiatrie jednoznačně konstatovala, že poškozená Jana Č. v době vyšetření trpěla duševní poruchou – posttraumatickou stresovou poruchou, která se typicky rozvíjí u znásilněných obětí. V tomto směru tedy nedošlo ani po doplnění dokazování k žádné změně.
36. Pokud obhajoba namítala, že není jisté, zdali ke vzniku posttraumatické stresové poruchy u poškozené nevedlo ve větší míře samotné vyšetřování a projednávání orgány činnými v trestním řízení než jednání obžalovaného, jde o námitku irelevantní. Především znalkyně MUDr. Kubínová u hlavního líčení uvedla, že poškozená během znaleckého vyšetření uvedla, že příznaky typickými posttraumatickou stresovou poruchou trpěla již předtím, než její dcery podaly trestní oznámení na obžalovaného, čemuž krajský soud nemá důvod nevěřit, navíc i projednávání trestní věci lze považovat za následek samotného

protiprávního jednání obžalovaného, když ten musel s obdobnou možností počítat již předtím, než se jej dopouštěl. Na druhou stranu v souladu s pokyny odvolacího soudu se soud nalézací zabýval otázkou, zdali vznik objektivizované posttraumatické stresové poruchy u poškozené Jany Č. lze považovat za naplnění formálního znaku kvalifikované skutkové podstaty dle § 185 odstavec 3 písmeno c) trestního zákoníku, přičemž jak bude rozvedeno níže, dospěl soud k závěru, že tomu tak není.

37. Obžalovaný tak svým jednáním naplnil **znaky skutkové podstaty zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odstavec 1, 2 písmeno a) trestního zákoníku**, neboť jiného, a to svou tchýni, poškozenou Janu Č., ve věku xxx let, donutil k pohlavnímu styku zneužívaje její bezbrannosti v důsledku věku, špatného fyzického i psychického zdravotního stavu a spáchal uvedený čin souloží.
38. **Objektem** trestného činu znásilnění je právo člověka na svobodné rozhodování o svém pohlavním životě. **Předmětem útoku** je kterýkoli člověk. Čin je dokonán tím, že pachatel násilným jednáním nebo pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy jiného donutil k pohlavnímu styku, anebo k tomuto účelu zneužil bezbrannosti jiného.
39. **Pohlavní styk** je jakýkoli způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby, ať stejného či odlišného pohlaví. Jde o široký pojem, který zahrnuje jednání vyvolaná pohlavním pudem, jejichž podstatou je fyzický kontakt s druhou osobou, tj. dotyk, který směřuje k ukojení sexuálního nutkání. Pohlavní styk zahrnuje širokou škálu činností jako je soulož a jiné pohlavní styky provedené způsobem srovnatelným se souloží, tj. zejména orální pohlavní styk, anální pohlavní styk, zasouvání prstů nebo jiných předmětů do ženského pohlavního ústrojí. Takto vymezené jednání směřuje k pohlavnímu uspokojení pachatele, ale nezáleží na tom, zda k němu v konkrétním případě skutečně dojde.
40. Při pohlavním styku je pachatel sám v osobním kontaktu s obětí a koná na jejím těle uvedené sexuální praktiky anebo jde o vzájemné pachatelem vynucené jednání s poškozeným v sexuální sféře.
41. **Za násilí** se považuje použití fyzické síly ze strany pachatele za účelem překonání nebo zamezení vážně míněného odporu znásilňované osoby a dosažení pohlavního styku proti její vůli.
42. **Za bezbrannost** se považuje takový stav oběti, ve kterém není vzhledem k okolnostem schopna projevit svou vůli ohledně pohlavního styku s pachatelem, event. ve kterém není schopna klást jeho jednání odpor. Pojem bezbrannosti ve vztahu k poškozené Janě Č. je rozebrán shora.
43. Obžalovaný na poškozené vykonal pohlavní styk, a to souloží ve smyslu § 185 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku, když za soulož je třeba pokládat spojení pohlavních orgánů muže a ženy. Zde je na místě poznamenat, že uskutečnění dvou souloží mezi obžalovaným a poškozenou bylo v podstatě mezi stranami považováno za nesporné.

44. Obžalovaný by svým protiprávním jednáním způsobil poškozené Janě Č. těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 185 odstavec 3 písmeno c) trestního zákoníku, přičemž za těžkou újmu na zdraví, která je definovaná ustanovení § 122 odstavec 2 písmeno i) trestního zákoníku je rovněž považována delší doba trvající porucha zdraví, pokud by poškozená trpěla vážnou poruchou zdraví, kdy by jí porušení normálních tělesných nebo duševních funkcí znesnadňovalo obvyklý způsob života po dobu delší 6 týdnů. Krajský soud dospěl k závěru, že potíže, kterými poškozená trpěla, byly objektivizovány znalci a jsou stále součástí výroku rozsudku shora, nebyly natolik intenzivní, aby představovaly natolik podstatné omezení v obvyklém způsobu života poškozené, že by bylo možné je vyhodnotit jako vážnou poruchu zdraví nebo vážné onemocnění ve smyslu § 122 odstavec 2 písmeno i) trestního zákoníku. V okamžiku opětovného rozhodování soudu ostatně nepříznivý zdravotní stav poškozené již netrval. To potvrdily obě znalkyně po opětovném vyšetření poškozené Jany Č., rovněž to vyplynulo z vícero svědeckých výpovědí. Svědci poté, co byli dotazováni na změny v chování poškozené v době po incidentu a následně po odstěhování obžalovaného buďto žádné nezaznamenali, eventuálně zaznamenali výrazné zlepšení po vymizení působení stresujícího faktoru, za což je možno skutečně považovat jen samotnou přítomnost obžalovaného v blízkosti. Nebylo možné tedy bez pochybností vyloučit, že některé projevy konstatované posttraumatické stresové poruchy nevznikly toliko v reakci na samotnou přítomnost obžalovaného v jednom domě, přičemž samotné obývání domu, který byl tehdy součástí společného jmění obžalovaného a svědkyně Marie Ch., lze jen těžko obžalovanému přičítat k tíži. Krajský soud proto právně kvalifikoval shora popsané jednání obžalovaného toliko jako naplnění skutkové podstaty zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odstavec 1, 2 písmeno a) trestního zákoníku, když v pochybnostech věc posuzoval ve prospěch obžalovaného Jindřicha Ch.
45. Krajskému soudu nedá, aby nevyjádřil aspoň krátce údiv nad přístupem příbuzných poškozené a obžalovaného k celé věci. Dcera poškozené Marie Ch. nejprve uvedla, že poškozené rozhodně věří, následně však i svou výpověď i výpověď poškozené zpochybňovala, patrně vedena ekonomickým zájmem na klidné vypořádání společného jmění manželů s obžalovaným a nepřerušení plateb výživného na nezletilou dceru P. Syn poškozené Bohuš Č. se u soudu vyjádřil, že ho celá záležitost nezajímá a nevidí důvod, proč by si ji měl s obžalovaným vyřkávat. Syn obžalovaného a vnuk poškozené Jindřich Ch. mladší se vyjádřil, že nechápe, proč jeho teta řešila situaci prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení a že jednání svého otce sice neschvaluje, nicméně jde o jeho a poškozené soukromou záležitost. Babičce prý chování otce nijak neublížilo a více ji zarmoutil prodej domácího zvířete. V kontextu s výpovědí poškozené Jany Č. a závěry znalkyň z oboru zdravotnictví, odvětví gerontopsychiatrie a klinické psychologie jde o šokující lhostejnost, která ostatně vysvětluje skeptický postoj poškozené k řešení její situace prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení a její strach svěřit se se svými problémy nejbližším.
46. Trestný čin znásilnění je trestným činem úmyslným, přičemž obžalovaný se jej dopustil **formou úmyslu přímého ve smyslu ustanovení § 15 odstavec 1 písmeno a) TrZ**, neboť chtěl způsobem uvedeným v trestním zákoně porušit zájem chráněný trestním zákonem. Obžalovaný trestný čin dokončil. K zavinění krajský soud dodává, že obžalovaný si bez jakýchkoliv pochybností nedobrovolnosti pohlavního styku ze strany poškozené Č. musel být vědom, toto vyplývá ze způsobu spáchání vytykaného jednání. Obžalovaný povalil na postel sedící imobilní osmdesátiletou paní, která se jeho jednání sice skoro nebránila, avšak jen bezvládně ležela a chvěla se na celém těle. Za této situace nelze, byť

jen připustit, že by se mohl obžalovaný domnívat, že jeho jednání je ze strany poškozené vítané, či aspoň akceptované. Jak již bylo uvedeno, obžalovaný znal poškozenou dlouhou dobu, věděl, že je submisivní a je schopna pro klid svůj a rodiny ledacos strpět. Této skutečnosti úmyslně zneužil a významným způsobem porušil zájem společnosti na svobodném rozhodování člověka o svém pohlavním životě. Jednání obžalovaného lze vyhodnotit jako vysoce společensky škodlivé, když si byl nepochybně také velmi dobře vědom, že poškozená bude mít ztíženou pozici, pokud by se rozhodla protiprávní jednání obžalovaného oznámit. Věděl, že poškozená je bázlivou osobou, kdy projednávání popsanych věcí intimního charakteru na veřejnosti a před cizími lidmi jí bude přinášet značný stres. S obavami poškozené obžalovaný nepochybně počítal, proto své obtěžující jednání vůči ní postupně gradoval. Dlouho obžalovanému tyto předpoklady vycházely, když poškozená měla obavu svěřit se i svým dcerám.

47. Za své jednání byl obžalovaný shledán plně trestně odpovědným, když znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie – sexuologie konstatoval, že schopnost obžalovaného rozpoznat protiprávnost jeho jednání byla plně zachována, stejně tak schopnost své jednání ovládat. Obžalovaný netrpí žádnou sexuální deviací či duševní poruchou. Znalec uvedl, že pro chování obžalovaného nemá racionální vysvětlení, snad šlo o jistý posun v sexualitě či snahu o jeho ozvláštňení.
48. K osobě obžalovaného Jindřicha Ch. bylo zjištěno, že je osobou doposud bezúhonnou, v rejstříku trestů nemá žádného záznamu. V místě svého trvalého bydliště nebyl projednáván pro přestupek. Je zaměstnán jako jeřábník ve společnosti xxx, jeho průměrný měsíční příjem činí cca 22.000,-Kč. Manželství s Marií Ch. bylo rozvedeno, obžalovaný se odstěhoval. Nezletilá dcera P. Ch. byla rozsudkem Okresního soudu ve Frýdku-Místku pro dobu po rozvodu svěřena do péče matky. Obžalovanému byla stanovena povinnost platit výživné na nezletilou ve výši 3.000,-Kč měsíčně k rukám matky.
49. V rámci úvah o ukládání trestu soud zvažoval všechna zákonná kritéria a podmínky, kdy vzal v úvahu povahu a závažnost jednání spáchaného obžalovaným, osobní, rodinné a majetkové poměry pachatele, stejně tak jeho dosavadní způsob jeho života a možnosti jeho nápravy. Vycházeje z právní kvalifikace jednání, kterým byl obžalovaný Jindřich Ch. uznán vinným, tedy z ustanovení § 185 odstavec 2 trestního zákoníku, byl obžalovaný ohrožen trestem odnětí svobody v rozmezí od 2 do 10 let. Polehčující okolností je v případě obžalovaného nepochybně, že vedl před spáchaním vytýkaného jednání řádný život ve smyslu ustanovení § 41 písmeno o) trestního zákoníku, byť fakticky nelze za vedení řádného života považovat jeho předchozí neuctivé a obtěžující chování vůči poškozené. Obžalovanému nelze přiznat ani polehčující okolnost v podobě doznání, když sice potvrdil, že s poškozenou pohlavní styky měl, odmítl však své zavinění na jemu vytýkaném jednání. V tomto směru lze jen konstatovat, že obžalovaný neprojevil, byť minimální sebereflexi. Rovněž tedy nelze konstatovat, že by obžalovaný trestného činu upřímně litoval, vyjádřená lítost je spíše projevem obav před přicházejícím trestem. Pokud jde o přitěžující okolnosti, obžalovaný se jemu vytýkaného jednání dopustil na osobě bezbranné, využívající její závislosti, nicméně zde krajský soud konstatoval, že nelze obžalovanému přičítat přitěžující okolnost ve smyslu § 42 písmeno d) trestního zákoníku, když zneužití bezbrannosti poškozené je formálním znakem samotné základní právní kvalifikace trestného činu znásilnění. Naopak je zřejmé, že obžalovaný ve smyslu § 42 písmeno g) trestního zákoníku spáchal jemu vytýkané jednání ke škodě osoby nemocné, vysokého věku a nemohoucí.

Přehlédnout nebylo možné ani samotnou podstatu zcela nepřijatelného chování obžalovaného vůči matce své manželky vysokého věku, ke které byl obžalovaný povinován přirozenou úctou a ohleduplností. Rovněž chování obžalovaného po činu, zejména jeho vystupování v rámci hlavního líčení, bylo patřičně vyhodnoceno, když obžalovaný se opakovaně během trestního řízení vyjadřoval, že k ničemu strašnému nedošlo a přístup orgánů činných v trestním řízení nechápe. Za této situace krajský soud uložil obžalovanému Jindřichu Ch. trest odnětí svobody v trvání 4 let a 6 měsíců, tedy při 1/3 zákonné trestní sazby, a to nepodmíněně, kdy s ohledem na zásadní společenskou škodlivost jednání obžalovaného a způsob spáchání trestného činu dospěl k závěru, že k nápravě obžalovaného by jiný než nepodmíněný trest odnětí svobody nevedl, přičemž za významný považuje krajský soud rovněž signál dalším členům společnosti, mj. příbuzným a sousedům obžalovaného, kteří význam objektu trestného činu obžalovaného zjevně nedoceňují. Při stanovení konkrétní výměry trestu odnětí svobody krajský soud přihlédl také k tomu, že obžalovaný doposud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, je zaměstnán a samotný důrazný trest odnětí svobody bude mít zásadní důsledky pro celý jeho život. Pro účely výkonu trestu soud zařadil obžalovaného do věznice s ostrahou dle ustanovení § 56 odstavec 2 písmeno a) trestního zákoníku, když podmínky pro zařazení obžalovaného do přísnějšího typu věznice shledány nebyly.

50. Poškozená Jana Č. se před zahájením dokazování řádně a včas připojila k hlavnímu líčení se svým nárokem na náhradu nemajetkové újmy za duševní útrapy způsobené jednáním obžalovaného ve výši 100.000,-Kč. Poškozená nespécifikovala zákonná ustanovení, která by její nárok odůvodňovat, co se týká duševní útrap, odkázala na závěry znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Jak vyplývá z předchozích pasáží tohoto rozsudku, obžalovaný Jindřich Ch. porušil svou zákonnou povinnost ve smyslu § 2910 občanského zákoníku (dále jen NOZ) tím, že poškozené popsaným jednáním (znásilněním) ublížil na zdraví, čímž zasáhl do jejího absolutního práva ve smyslu citovaného ustanovení NOZ. V takovém případě nutno postupovat podle § 2894 odstavec 2 NOZ, kde je stanoveno, že nebyla-li povinnost odčinit jinému nemajetkovou újmu výslovně ujednána, postihuje škůdce, jen stanoví-li to zvlášť zákon. S ohledem na to, že znásilněním poškozené došlo k zásahu do jejího zdraví, stanovuje zákon dále zvláštní povinnost odčinit nemajetkovou újmu z toho vzniklou v § 2958 NOZ. V takovém případě se odčňuje bolest, ztížení společenského uplatnění a tzv. nemajetkové újmy. S ohledem na to, že poškozená požadovala toliko tzv. duševní útrapy, které lze pod zmíněné nemajetkové újmy zahrnout, nebylo možné postupovat podle žádných jiných předpisů či doporučení (zejména ne Metodiky Nejvyššího soudu ČR k náhradě nemajetkové újmy na zdraví, která se vztahuje pouze na bolest a ztížení společenského uplatnění), ale krajský soud důvodnost a výši požadované náhrady hodnotil sám v rámci své volné úvahy, toliko veden kritérii obsaženými v ustanovení § 2958 NOZ. Za další nemajetkové újmy pak lze v případě poškozené Jany Č. považovat obavy z obžalovaného, pocity bezmoci během protiprávního jednání, úzkost, nutnost brát tlumící léky, duševní neklid a znovu prožívání traumatických vzpomínek, atd. Tyto další nemajetkové újmy (duševní útrapy) byly zjištěny z výpovědi samotné poškozené a také výsledkem znalkyň MUDr. Barbary Kubínové a PhDr. Renaty Koláčkové. Výše částky, kterou poškozená požadovala, se tak jeví prožitým duševním útrapám přiměřená. Krajský soud tak dospěl k závěru, že v případě poškozené Jany Č. je na místě přiznat jí nárok na nemajetkovou újmu v celém jí požadovaném rozsahu tj. 100.000,-Kč. Tuto částku soud zavázal obžalovaného poškozené zaplatit v souladu v ustanovení § 228 odstavec 1 trestního řádu.

Poučení:

Rozsudek může napadnout odvoláním, jež má odkladný účinek, ve lhůtě osmi dnů od doručení jeho opisu u Krajského soudu v Ostravě k Vrchnímu soudu v Olomouci státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku, obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci, poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody, pro nesprávnost výroku o náhradě škody, také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

Odvolání musí být v uvedené lhůtě nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 také odůvodněno tak, aby bylo patrné, ve kterých výrocih je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo a lze je opřít o nové skutečnosti a důkazy.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného.

Právo odvolání nepřísluší oprávněné osobě, která se jej výslovně vzdala.

Ostrava dne 24. října 2018

Mgr. Ondřej Běčák, v.r.
předseda senátu